

GRAFISK BAR

MAGASINET OM ARBEJDSMILJØ I DEN GRAFISKE BRANCHE

21. NUMMER APRIL 2011

TILMELD DIG
GRAFISK BARS
NYHEDSBREV PÅ
WWW.GRAFISKBAR.DK

MASKINSIKKERHED

NYT OG ENKELT VÆRKTØJ FRA GRAFISK BAR

SUBSTITUTION

NYT AFVASKEMIDDEL LØSTE PROBLEMET MED UDSUGNING

BEDRE BELYSNING

MAN VÆNNER SIG NEMT TIL DÅRLIGT LYS VED ARBEJDSBORDET

Medlemmer
i Grafisk BAR:

Grafisk Arbejdsgiverforening Danske Mediers Arbejdsgiverforening Emballageindustrien
HK/Privat 3F - Fagligt Fælles Forbund Dansk EL-Forbund Dansk Journalistforbund



INDHOLD:

- 3 Synspunkt**
Vi skal blive bedre – meget bedre, skriver arbejdsmiljøkonsulent i 3F Palle Larsen i Synspunkt.
- 4 Nyt værktøj til at tjekke maskinens sikkerhed**
Grafisk BAR har udviklet et enkelt værktøj, som virksomhederne kan bruge, når de skal risikovurdere maskinerne.
- 6 Godt lys ved arbejdsbordet**
Dårlig belysning er et problem, der både er nemt og billigt at gøre noget ved. Få tips til bedre belysning.
- 8 Man vænner sig nemt til dårligt lys**
Hør erfaringer fra Randers Amtsavis, hvor man gik fra dårligt til godt lys blot ved at indkøbe bordlamper.
- 9 Synsundersøgelse og skærmbriller**
Det siger loven.
- 10 Hvad skal vi med den årlige arbejdsmiljødrøftelse?**
Alle virksomheder skal fremover afholde en årlig drøftelse om arbejdsmiljøet. Læs kommentarer fra miljøchef i Emballageindustrien Lone Alstrup og journalist og hovedbestyrelsesmedlem i Dansk Journalistforbund Signe Terkelsen.
- 12 Fordel med brancheorienteret APV**
Det er en stor fordel med et APV værktøj, der er målrettet den grafiske branche, mener Arbejdsmiljøleder Georg Juelsgaard, Schur Pack Denmark
- 14 Arbejdspladsbrugsanvisning på plakaten**
Medarbejderne hos Stibo Graphic er ikke i tvivl om, hvilke forholdsregler de skal tage, når de arbejder med kemikalier. Plakaten viser det hele.
- 16 Nyt afvaskemiddel løste problemet med udsugning**
Trykkeriet Jørn Thomsen/Elbo skiftede det farlige afvaskningsmiddel ud med en mere miljøvenlig væske og undgik en dyr investering i nyt udsugningsanlæg.
- 18 Ny vejledning om UV-farver og -lakker**
Grafisk BARs nye UV-vejledning er opdateret i forhold til lovgivning og nye farvetyper.
- 20 Aftale på plads**
Efter flere måneders forhandlinger er partierne nu nået frem til en politisk enighed om 2020-planen. Læs kommentar fra arbejdsmiljøchef i Danske Mediers Arbejdsgiverforening Michael Bøgelund Andersen.
- 23 Test din viden om REACH**
Tag quizen og test din eller en kollegas viden om REACH.
- 24 Klippet fra**
Korte nyheder fra www.grafiskbar.dk

Grafisk BAR

Udgiver: Grafisk BAR

Studivestryde 3,3 sal
1455 København K
Telefon: 3393 1255
Email: grafiskbar@grafiskbar.dk
www.grafiskbar.dk

Redaktion: Michael Bøgelund Andersen
(ansvarshavende)

Redaktør: Tine Vorting,
MAX Kommunikation

Journalister: Ulla Tønner,

Jesper Norup S bye, Tine Vorting

Layout: Michael Svendsen, Grafikant

Fotos: Thomas Busk, Thomas Tolstrup

Arbejdsmilj r dgiverne,

Jørn Thomsen/Elbo, Schur Pack Denmark

Tryk: Kailow

Opplag: 6.000

Udgivelse: Nr. 21, 2011

Udgives 4 gange årligt

ISSN: 1901-1334 Papir

ISSN: 1901-1342 Online

Kontakt til redaktionen:

tine@grafiskbar.dk eller

Telefon: 2078 2895

Forsidefoto:

Grafisk Arbejdsgiverforening

Medlemmer i Grafisk BAR:

Grafisk Arbejdsgiverforening
www.ga.dk

Danske Mediers Arbejdsgiverforening
www.pressenshus.dk

EmballageIndustrien
www.emballageindustrien.dk

HK/Privat
www.hkprivat.dk

3F – Fagligt Fælles Forbund
www.3f.dk

Dansk EL-Forbund
www.def.dk

Dansk Journalistforbund
www.journalistforbundet.dk

Kontakt:

Fællessekretariatet Grafisk Bar
Studivestryde 3, 3.sal
1455 København K
Telefon: 33 93 12 55
Email: grafiskbar@grafiskbar.dk

SYNSPUNKT

VI SKAL GØRE DET BEDRE!

”Vi kan gøre det bedre”, sagde beskæftigelsesminister Inger Støjberg, da hun i 2010 præsenterede regeringens model for de kommende 10 års indsats på arbejdsmiljøområdet i Danmark, og hun fortsatte: ”Det skal være trygt og sikkert at gå på arbejde. Og godt arbejdsmiljø betyder også, at virksomheder vækster.”

Det sidste er jeg fuldstændig enig med ministeren i, men det er ikke nok at skrive ”kan”, n r det gælder arbejdsmilj forbedringer. Vi SKAL blive bedre – meget bedre! Planen signalerer, at det er de 20% af virksomhederne, der står for 66% af Arbejdstilsynets påbud, der er i centrum for de næste 10 års tilsynsindsats.

Det er de samme virksomheder, der risikerer hyppigere besøg af Arbejdstilsynet, hvis der konstateres problemer med arbejdsmiljøet ved Arbejdstilsynets besøg, og filosofien er, at myndigheden ikke stopper bes gsfrekvensen, før der er styr på arbejdsmiljøet, hvis man skal tro på ministeren. Der er også al mulig grund til, at virksomhederne fortsat arbejder med at få styr på den forebyggende indsats på arbejdsmiljøområdet, eksempelvis indenfor kemi, fysiske belastninger og det psykiske område, hvis man vil undgå at ryge ind i en hyppigere besøgsfrekvens fra Arbejdstilsynet.

Det er jo også lige præcis det, der lægges op til i de nye regler på den måde, man organiserer sin arbejdsmiljøindsats i virksomheden. De nye kodeord er planlægning, målfastsættelse, målopfyldelse, set i en mere proaktiv ramme. En ramme, der nødvendigvis vil involvere de fleste ledelser på et andet niveau, end tilfældet er i dag, hvis virksomhederne fortsat skal vækste som ministeren ganske rigtigt påpeger.

De nye regler giver mulighed for at tilpasse sin arbejdsmiljøorganisation under nogle helt andre og mere fleksible regler end før den 1.10.2010, og dermed er en række bureaukratiske undskyldninger for ikke at gøre noget ryddet af vejen.

Virksomhederne har med det som parterne i trepartsdr ftelserne var enige om, sammen med viden fra APV, AT-vejledninger, BAR-vejledninger/materiale, valide forskningsresultater med meget mere, et udgangspunkt der fordrer, at de kommende års indsats ikke kan blive bedre – det SKAL blive bedre, hvis det skal blive muligt at have en erhvervsaktiv karriere indenfor det grafiske område, der strækker sig til nabolaget af 70-års alderen.

Til at gøre det muligt har vi den nødvendige viden. Vi har de nødvendige værktøjer. Vi SKAL skabe de nødvendige resultater. Til det har vi brug for den nødvendige vilje – har vi den?”

Palle Larsen, arbejdsmiljøkonsulent, 3F



Foto: Thomas Busk

Har I fingrene i maskinen – eller styr på sikkerheden?



Tjekliste – Maskinsikkerhed

Navn på maskine	
Område / lokale:	
Producent:	
Maskintype:	
Maskinnummer:	
Fremstillingsår:	
Maskinens arbejdsfunktion:	
Udført af:	
Dato:	
Seneste revisionsdato:	

Har I fingrene i maskinen – eller styr på sikkerheden?



START

Arbejd ikke alene ved maskinen, før du har fået en grundig oplæring. Læs om sikkerhed i brugsanvisningen. Start ikke maskinen, før du er helt sikker på, at der ikke er andre medarbejdere i farlige områder.



VÆRNEMIDLER OG KEMI

Brug den beskyttelse som står i maskinens brugsanvisning og datablade for kemiske produkter.

- For eksempel:
- Høreværn
 - Handsker
 - Briller
 - Sikkerhedssko
 - Udsugning.

FARLIGE OMRÅDER PÅ MASKINEN

Alle afskærmninger og indhegninger skal være på plads, før du starter maskinen. Hvis du er nødt til at justere i farlige områder, skal maskinen stoppes først.



ELEKTRISK FARE

Overlad arbejdet i el-skabe til el-uddannet personale.

ORDEN OG RENGØRING

Rod og uorden kan give farlige situationer:

- Hold orden omkring maskinen
- Ryd op, før du går hjem
- Følg regler om oprydning og rengøring.



NØDSTOP

Du skal:

- vide hvor nødstop er placeret
- vide hvad hvert enkelt nødstop stopper på linjen
- ikke placere materialer eller andet på nødstop-knapperne.

ARBEJDSSTILLINGER

- Indstil arbejds højden, så den passer til dig
- Løft og arbejd ikke højere end dine albuer eller lavere end midten af dine lår.
- Undgå løft under knæhøjde
- Undgå løft over skulderhøjde
- Undgå tunge løft
- Skift arbejdsstilling
- Brug de tekniske hjælpemidler.



REPARATION OG VEDLIGEHOLDELSE

- Afbryd forsyning fra el, trykluft, m.m. før reparation
- Aflås hovedafbryderen
- Sæt et skilt på maskinen: "Må ikke startes".

Har I fingrene i maskinen – eller styr på sikkerheden?



Download tjeklister, pjece og plakat

Virksomhederne kan downloade de otte tjeklister enkeltvis på Grafisk BARs hjemmeside <http://www.grafiskbar.dk/publikationer/maskinsikkerhed/>

Der er også udarbejdet pjeceen "Har I fingrene i maskinen, eller styr på sikkerheden", som forklarer om værktøjet, samt en plakat, der kan bruges som en maskininstruks. Find begge på <http://www.grafiskbar.dk/publikationer/maskinsikkerhed/>

NYT VÆRKTØJ TIL AT TJEKKE MASKINENS SIKKERHED

Grafisk BAR har udviklet et enkelt værktøj til at risikovurdere maskiner.

Af Tine Vorting

Når virksomheden tager en ny maskine i brug, er der en række områder, der skal tjekkes efter. Det gælder også, når maskinen skal rengøres, vedligeholdes, bortskaffes samt ved daglig drift. For at lette arbejdet med at tjekke maskinens sikkerhed, har Grafisk BAR udviklet et enkelt værktøj med otte forskellige tjeklister.

Mange større virksomheder har i dag allerede deres eget værktøj, men der kan alligevel godt være noget at hente i Grafisk BARs kommende tjeklister, mener miljøchef i EmballageIndustrien Lone Alstrup, ankermand i udvalget i Grafisk BAR.

”De kan måske finde noget relevant i vores tjeklister, som de ikke selv har tænkt over at tjekke.”

Skrappere krav

Grafisk BAR vil med tjeklisterne give virksomhederne nogle enkle og hurtige værktøjer til risikovurdering. Samtidigt tages der hånd om de skrappe krav til risikovurdering af maskiner, som be-

skrevet i det nye Maskindirektiv fra 29. december 2009. Fx er der kommet højere krav til det ergonomiske område, ligesom sikkerheden på maskinen ikke længere udelukkende må baseres på maskinens software.

”Man må ikke længere nøjes med at sige, at maskinen kører, som den plejer. Man er nødt til at sikre sig på en anden måde fx ved at slukke for strømmen, når der udføres reparations- og vedligeholdelsesarbejde. For hvis der er fejl i softwaren, kan der kan godt ske en ulykke, mens man reparerer maskinen,” forklarer ingeniør Søren Jensen, COWI, som har udarbejdet værktøjet i samarbejde med Grafisk BAR.

Inddelt efter situation

Værktøjet består af otte tjeklister, som er opdelt efter opsætning, indstilling, normal drift, fejlfinding, rengøring, vedligeholdelse, bortskaffelse samt ved køb af ny maskine.

”Erfaringen viser, at virksomhederne kan have svært ved at vurdere, om en ny

maskine er sikker nok. Med værktøjet får man den nødvendige dokumentation. Den behøver jo ikke at være sikker, blot fordi den er ny. Det er jo som hovedregel producenten selv, der har godkendt maskinen,” siger Søren Jensen.

Nogle af de spørgsmål tjeklisterne indeholder, er fx, om der følger en dansk brugsanvisning med maskinen, om der er dokumentation på reservedele med betydning for sikkerheden, og om farlige områder er afskærmet.

Enkelt værktøj

Grafisk BAR har lagt vægt på at udvikle et enkelt værktøj med korte tjeklister. De har hver især max 20 spørgsmål.

”Tidligere værktøjer har typisk haft lange forklaringer til spørgsmålene. Dem vi bruger, er derimod selvforklarende, for vi frygter, at hvis der er for mange sider, bruger man det ikke,” siger Søren Jensen. :::

GODT LYS

VED ARBEJDSBORDET

Dårlig belysning kan give problemer med skulder, nakke og ryg, når man sidder foran skærmen dagen lang. Men det er heldigvis et problem, der både er nemt og billigt at gøre noget ved.

Af Ulla Tønner

Det er ikke kun øjnene, der belastes af dårligt lys. Sidder du i forkert lys, kan din arbejdsstilling blive akavet, og det kan føre en række problemer med skulder-, ryg- og nakkebesvær med sig. Derfor må du tage belysningen ved dit arbejdsbord alvorligt, ændre det du kan og påvirke de generelle lysforhold i rummet.

Sol og loftlys

I rummet som helhed bør der først og fremmest være dagslys, og der skal være mulighed for at afskærme sollyset, hvis det blænder. Lyse vægge og mørke gulve giver lys og kontrast og medvirker til en god belysning. Arbejdsbordene skal placeres, så lyset fra vinduerne falder ind fra siden. På denne måde blænder det mindst muligt. Sæt bordene længere ind i rummet, hvis lyset udefra alligevel er for generende.

Den almene belysning bør komme fra loftet, og der er en fordel i at lade armaturerne lyse op mod loft og ud mod vægge. Dette giver den mest behagelige belysning. Vær dog opmærksom på, at det samtidig giver et meget kedeligt lys,

fordi kontrasterne mellem lys og skygge forsvinder. Det er vigtigt, at loftlamperne ikke lyser lige ned på eller foran computerskærmene på bordene, da dette skaber falsk lys.

Indret dig med lys på dit arbejdsbord

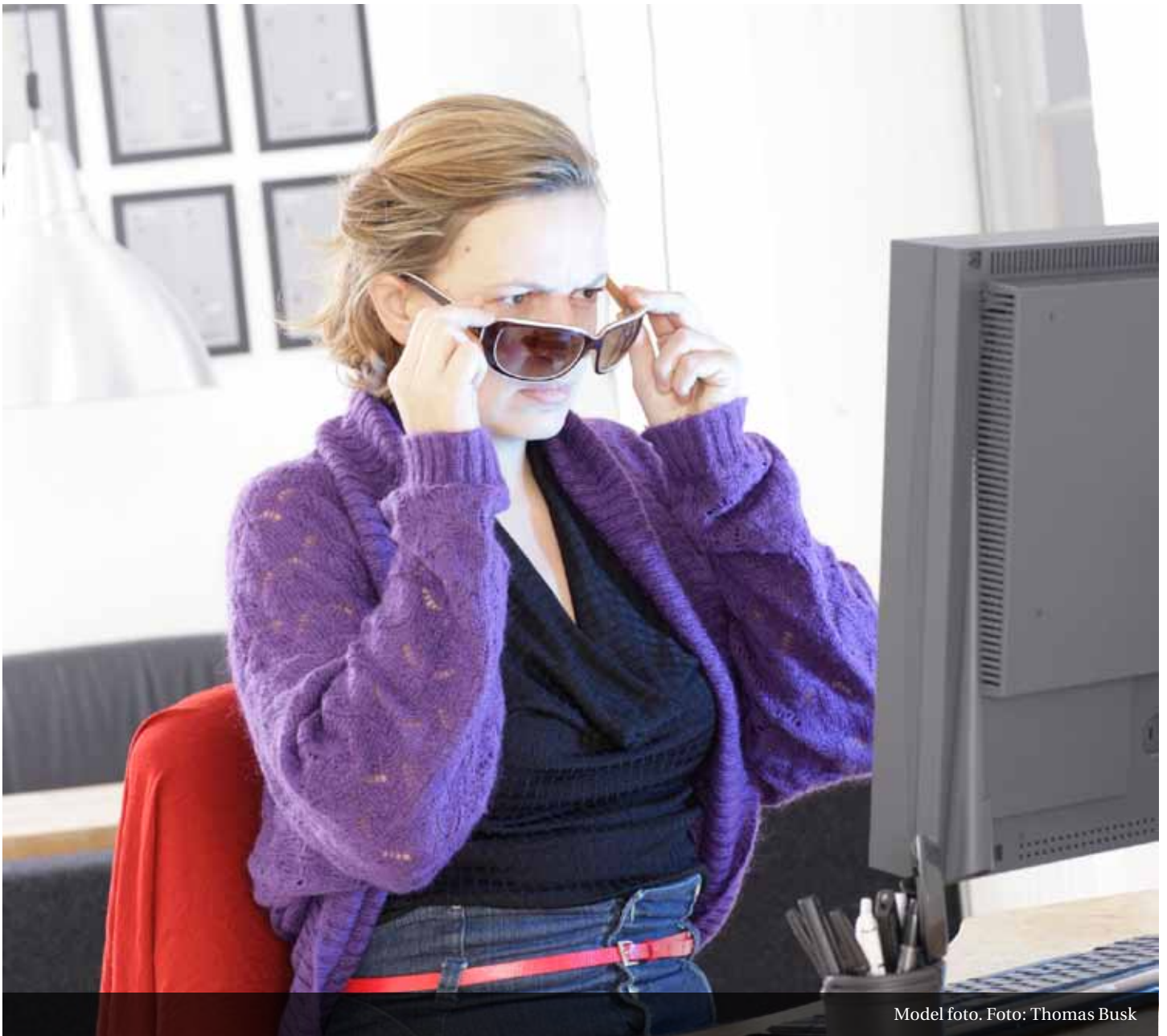
Ved dit arbejdsbord skal du være opmærksom på, at der er lys nok, at arbejdslampen er placeret korrekt, samt at der ikke er flimmer i computerskærmen. Du må have lys nok til at kunne se uden at anstrenge dig. Dine øjne søger automatisk lys og ved at kaste mest lys på det, som du arbejder med, hjælper du øjet, ligesom du sikrer, at farver og kontraster træder frem. Sørg for, at både arbejdet på skærmen og det andet materiale er oplyst. Hvis opgaven kræver, at blikket skiftevis rettes mod skærmen, tastaturet og manuskriptet, bør du sikre, at lysforskellen mellem disse arbejdsområder er lille. På denne måde skal dine øjne ikke hele tiden omstille sig, når du flytter blikket. Hvis gangarealet og andre objekter i lokalet således er lavt belyst, hjælper du yderligere øjnene.

Placering af arbejdslampen

Ligesom du skal sørge for at have sollyset ind fra siden, skal du også have lyset fra din arbejdslampe ind fra siden. Den skal være placeret under øjenhøjde, så den ikke blænder dig. Lys, der kommer ovenfra, kan i øvrigt skabe falsk lys i skærmen, når den reflekterer det. Lad derfor lampen lyse på materialet på bordet i stedet for på skærmen.

Undgå forstyrrelser

Visuelle forstyrrelser fremstår som blænding, refleksion og flimmer. Det er forskelligt, hvor meget man føler sig generet af dem, men i bedste fald tager de fokus væk fra opgaven. Hvis du ikke har fladskærm, er det vigtigt, at den indstilles, så den ikke flimrer (min. 75 Hz). Refleksioner sker især i buede skærme, i mørke vinduer og i andre blanke overflader. Hvis de generer, må du prøve at flytte rundt på objekterne, tænde og slukke for lys eller forsøge dig med andre lyskilder. På computerskærmen kan du hæve lysstyrken eller kontrasten, og du bør undgå negative skærbilleder (lys skrift på mørk baggrund). Flad-



Model foto. Foto: Thomas Busk

skærme er langt at foretrække i forhold til reflekser og forstyrrende flimmer, end de buede. Undgå udover blændende sollys også blænding fra sol-reflekser i andre vinduer, parkerede biler, snedækkede overflader og lignende. :::

Kilder: www.grafiskbar.dk/emner/belysning/

www.grafiskbar.dk/emner/ergonomi/specifikke-arbejdsprocesser/skaermarbejde/lokalet/belysning/

6 råd til god belysning

- Hold forskellen i lysstyrke på forskellige arbejdsområder lille.
- Lad lyset komme ind fra siden.
- Placer arbejdslampen under øjenhøjde.
- Undgå blændende lys fra sol og refleksioner.
- Indstil skærmen til min. 75 Hz (ikke fladskærm).
- Brug i videst muligt omfang positiv skrift (mørk skrift på lys baggrund).

Læs mere på www.grafiskbar.dk under Emner og belysning og på www.synsergonomi.dk



MAN VÆNNER SIG NEMT TIL **DÅRLIGT LYS**

Hos Randers Amtsavis skulle der blot bordlamper til for at gøre belysningen bedre.

Af Ulla Tønner

Hos Randers Amtsavis havde de god almen belysning.

”Der var ikke noget at komme efter der,” siger salgschef Flemming Baun og fortsætter:

”Til gengæld havde vi slet ingen bordlamper, og da vores arbejdsgiverforening var på besøg, foreslog de, at vi købte en til hver af de ansatte.”

Alle medarbejdere blev nu udstyret med en bordlampe udover den almene belysning, der kom fra loftet og de store vinduer.

”Egentlig tænkte jeg ikke så meget over det før, men nu, hvor jeg har vænnet mig til bedre lys, kan jeg slet ikke undvære det,” siger Lykke Svaneby, kundeconsulent på Randers Amtsavis. Hun havde ikke tidligere tænkt over, at lyset ikke var godt nok.

Øjnene kompenserer for dårligt lys

Det er ikke ualmindeligt, at man accepterer dårligt lys, for øjnene kompenserer for det og indstiller synet, så det hele tiden er bedst under betingelserne. Men når øjnene bliver trætte af det hårde arbejde, kan det afstedkomme hovedpine og spændinger ned igennem nakken.

Nakkeproblemerne forværres, hvis man sidder en smule skævt for ikke at blive ramt af sollyset. Eller hvis loftslampen hænger lige over skærmen og derved danner falsk lys. En skæv stilling kan give ryg-, skulder- og nakkeproblemer.

Lykke Svaneby veksler i sit arbejde imellem at se på computerskærmen og på papiret ved siden af sig, og hun er også ude af huset. Det kræver, at hendes øjne mange gange om dagen skal omstille sig til nye lysforhold.

”Jeg har mest brug for lys på papiret, for jeg har vinduet i ryggen, så jeg skygger for det sollys, der kommer ind,” siger Lykke Svaneby.

Eget valg

Det er op til medarbejderne selv, om de ønsker lampen eller ej.

”Muligheden er der, og dét er det vigtigste,” fastslår salgschef Flemming Baun. Netop det at kunne indstille lyset og ændre på det, er væsentligt for at undgå skader. Og selv muligheder for små ændringer kan gøre en forskel for, hvordan man trives med lyset på arbejdet.

”Men det er vigtigt at tage hensyn til hinanden,” påpeger Lykke Svaneby og fortsætter:

”I et åbent kontor som vores, kan man let komme til at blænde andre i øjnene med sin lampe.” :::

Erfaringer fra aviser og grafiske virksomheder

Magasinet Grafisk BAR har besøgt en række virksomheder, der arbejder forebyggende med skærmarbejde.



I Magasinet Grafisk BAR fra december 2010 har redaktionen besøgt Ugeaviserne i Haderslev og Ringsted. Her fortæller ledere og medarbejdere om, hvordan redaktionerne arbejder forebyggende med skærmarbejde. Synsundersøgelser, skærmbriller og hæve-sænkeborde er nogle af løsningerne. www.grafiskbar.dk/magasins/nr-2010

I Magasinet Grafisk BAR fra september 2009 går redaktionen tæt på Johnsen Graphic Solutions for at høre, hvordan de undgår gener ved mange timers skærmarbejde. www.grafiskbar.dk/magasins/nr-1509

Tag' quizen i skærmarbejde

Test dig selv eller din kollega i din viden om skærmarbejde. Find quizen på <http://www.grafiskbar.dk/quiz/skaerमारbejde/>

SYNSUNDER- SØGELSE OG SKÆRMBRILLER

Det siger loven:

Medarbejderne har ret til en passende undersøgelse af øjne og syn. Det gælder:

- Inden medarbejderne begynder at arbejde ved skærmen.
- Med jævne mellemrum herefter.
- Hvis der opstår synsproblemer/øjengener, der kan skyldes skærmarbejdet.
- Øjengener ved skærmarbejdet kan skyldes en uhenigtsmæssigt indrettet skærmarbejdsplads og/eller dårlig belysning.
- Skærm, tastatur og eventuelt manuskript/konceptholder bør så vidt muligt anbringes i samme afstand fra øjnene.
- Arbejdsgiveren skal sørge for, at medarbejderen får udleveret briller eller kontaktlinser, som er beregnet til det pågældende arbejde, hvis en synsundersøgelse viser, at det er nødvendigt, og hvis medarbejderens egne briller eller kontaktlinser ikke kan bruges.
- Undersøgelsen skal foretages af en optiker eller en øjenlæge. Undersøgelsen betales af arbejdsgiveren og skal så vidt muligt foregå inden for normal arbejdstid.
- Arbejdsgiveren bestemmer, hvilken optiker eller øjenlæge der skal foretage undersøgelsen. Derfor skal medarbejderen inddrage arbejdsgiveren, før der bestilles tid til undersøgelse.
- Arbejdsgiveren har ikke pligt til at betale for andet end et standardstel og glas eller standardkontaktlinser.
- Skærmbriller med enkeltstyrkeglas vil i mange tilfælde være tilstrækkelige til at opfylde kravet om skærmbriller, mens flerstyrkeglas kan være nødvendige ved visse kombinerede arbejdsopgaver, som indebærer forskellige synsafstande.

Kilde: At-vejledning D.2.3, Juni 2009

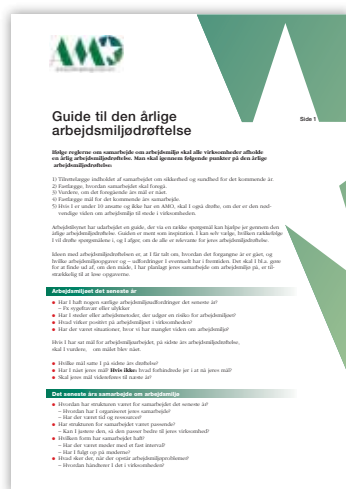
HVAD SKAL VI MED DEN ÅRLIGE ARBEJDS- MILJØDRØFTELSE?

Af Tine Vorting

Alle virksomheder skal fremover afholde en årlig drøftelse om arbejdsmiljøet. Formålet er at tale om, hvordan året er gået, og hvilket arbejdsmiljøopgaver og – udfordringer, der vil være i det kommende år. I drøftelsen skal virksomheden igennem fire punkter:

1. Tilrettelægge indholdet af samarbejdet om sikkerhed og sundhed for det kommende år.
2. Fastlægge hvordan samarbejdet skal foregå.
3. Vurdere om det foregående års mål er nået.
4. Fastlægge mål for det kommende års samarbejde.

Har virksomheden under 10 ansatte og er uden en arbejdsmiljøorganisation, skal virksomheden desuden vurdere, om den har den nødvendige viden om arbejdsmiljø.



Arbejdstilsynet har udarbejdet en guide, der hjælper virksomheden igennem den årlige arbejdsmiljødrøftelse.

Find guiden på <http://at.dk/TEMAER/Arbejdsmiljøorganisation/Arbejdsmiljødrøftelse.aspx>

Magasinet Grafisk BAR har spurgt journalist Signe Terkelsen, Hovedbestyrelsen i Dansk Journalistforbund og miljøchef Lone Alstrup, Emballage-Industrien om deres syn på den årlige drøftelse af arbejdsmiljøet.

Journalist Signe Terkelsen, Hovedbestyrelsen i Dansk Journalistforbund:

”Det giver god mening. Tidligere var der kun krav om en Arbejdspladsvurdering (APV) minimum hvert 3. år, men så hurtigt som forandringerne sker i dag med virksomheder og måder at producere på, er det naturligt at få drøftet mindst en gang om året, hvilke udfordringer der er på arbejdspladsen.

Der er efterhånden så mange undersøgelser, der peger på, at et godt arbejdsmiljø forbedrer trivslen og arbejdsglæden og dermed produktiviteten. Så jeg kan slet ikke forstå, hvis der er arbejds-



Miljøchef Lone Alstrup, EmballageIndustrien
Foto: Thomas Busk



Journalist Signe Terkelsen, Hovedbestyrelsen i Dansk Journalistforbund
Foto: Thomas Tolstrup

givere, der ikke ønsker at prioritere dialogen med deres medarbejdere højt, både for deres medarbejders skyld, men også deres bundlinier.

”Vi ser en tendens til, at mediemedarbejdere føler sig mere belastede. De store forandringer i branchen gør, at der stilles store krav, samtidig med at tempoet stiger. For mediemedarbejdere er det blevet et krav, at de kan levere til flere platforme og med mange forskellige deadlines og mange forskellige kvalitative krav i løbet af en dag. De skal blandt andet lave tillæg, web-tv og lydindslag foruden at skrive artikler. Det betyder, at de skal løbe meget hurtigere i dag end tidligere. Det er sjovt, men det er kun fedt, hvis arbejdsmiljøet er i orden.

Den årlige arbejdsmiljødrøftelse betyder et løft og en hjælp til de små arbejdspladser til at få sat arbejdsmiljøet på dagsordenen. På arbejdspladser under 10 ansatte kan det være svært at få taget emnet op i et formelt forum – men det giver den årlige arbejdsmiljødrøftelse anledning til. Vi håber, at der kommer nogle gode redskaber, så man både får set på det, der virker, og også det der ikke virker. Det er også godt, at man fremover skal forholde sig til, om der

mangler noget viden i organisationen, om man for eksempel ved nok om det psykiske arbejdsmiljø eller for eksempel indeklimaet, om der er behov for en eksternt rådgiver eller en dialog med en erhvervspsykolog.

Et andet vigtigt punkt er, at man på mødet skal vurdere, om årets mål er nået, og hvis ikke, så forklare hvorfor. Det skal gerne ende med at vi bliver bedre til at vide hvad vi gør og hvorfor vi gør det.

Derfor er det i mine øjne også vigtigt, at parterne dokumenterer, hvad der bliver talt om på møderne, ellers risikerer man jo, at vigtig viden går tabt og at arbejdet med at udvikle arbejdsmiljøet forsinkes unødigt. Og det kan hverken arbejdsstager eller arbejdsgiver jo være tjent med.”

Miljøchef Lone Alstrup, EmballageIndustrien:

”Jeg mener, at den årlige drøftelse er rigtig god, fordi man får kridtet banen af, og man får en allround diskussion om arbejdsmiljøet i virksomheden. Er vi der, hvor vi ønsker at være? Er der brug for flere kompetencer? Har vi nok viden?

For at den årlige drøftelse kan blive en succes, er der brug for, at man har fokus

på det, og at det bliver en del af virksomhedens strategi. Det hænger også fint sammen med intentionen i loven om, at arbejdsmiljøet skal ind på virksomhedens strategiske niveau. Og ligesom med produktionsmål, vil de mål, der fastsættes i den årlige drøftelse om arbejdsmiljøet, fremover være noget, virksomheden bliver holdt op på.

Jeg tror dog, at det kan blive lidt problematisk at få de små virksomheder til at se fordelene i den årlige drøftelse. Ligesom det tog tid at få APV-processen kørt ind i de små virksomheder, tror jeg også, at den årlige drøftelse vil tage tid at få gjort til et årligt tilbagevendende punkt på dagsordenen.

De små virksomheder har ikke de samme strukturer og systematikker som de store virksomheder. I den lille virksomhed ordner man tingene, når de kommer og derfor kan drøftelsen virke tung og bureaukratisk. Når man kommer dertil, at den årlige drøftelsen bliver tænkt ind i en mere strategisk udvikling af virksomheden, vil det også fungere for de små virksomheder. Og så bliver det alt andet end tungt.” :::

FORDEL MED BRANCHEORIENTERET APV

Emballagevirksomheden Schur Pack Denmark har valgt at bruge Grafisk BAR APV, fordi det er målrettet den grafiske branche.

Af Tine Vorting

Registrering af arbejdsmiljøforhold, en videndatabase målrettet den grafiske branche og direkte adgang til udarbejdelse af handlingsplaner. Kort fortalt beskriver det værktøjet Grafisk BAR APV, som gik i luften sidste år. Formålet med værktøjet er at gøre det nemmere at kortlægge arbejdsmiljøet, risikovurde, prioritere og udarbejde handlingsplaner. Vejledningerne giver medarbejderne den viden, der er brug for til at kortlægge arbejdsmiljøet i deres respektive arbejdsområder, såsom kontor, prepress, trykning og færdiggørelse. Inden for de fire områder er værktøjet inddelt i ergonomi, ulykker, kemi, støj, psykisk arbejdsmiljø og "alt det andet", som fx graviditet, sygefravær og unges arbejde.

Magasinet har spurgt arbejdsmiljøleder Georg Juelsgaard, Schur Pack Denmark i Horsens, om hvorfor de bruger det nye værktøj til virksomhedens APV-arbejde.

Hvorfor har du valgt at bruge værktøjet?

Fordi man i Grafisk BAR APV har adgang til handlingsplaner, og at man kan sætte deadlines på. Det kan man selvfølgelig også i et word-dokument, men her er det meget mere overskueligt. Det er også en stor fordel, at værktøjet er brancheorienteret. Jeg har lige været igennem APV på prepress-området, som er et meget lille område og brugte Grafisk BARs nye værktøj. Det gik fint. Det næste område bliver vores administration, som er et stort område, og der kommer det nye værktøj til at stå sin prøve.

Hvordan gør du rent praktisk?

Jeg printer vejledningerne fra Grafisk BAR APV ud og giver dem til medarbejderne sammen med et problemskema, som de skal udfylde. Jeg lægger dem også på intranettet, så folk kan læse vejledningerne her. Og når de har læst dem, kan de hente problemskemaerne frem, printe dem ud, formulere proble-

mer og komme med løsninger. Jeg får så sedlerne igen og skriver det hele ind i Grafisk BARs værktøj.

Hvad mener du om vejledningerne?

Jeg føler, at de giver medarbejderne en forståelse for, hvad de skal bruge deres APV til, og derfor kan de nemmere svare på spørgsmål i APV'en. I Arbejdstilsynets APV-skemaer bliver der spurgt direkte ind til, om det eller det er et problem? Det er jeg ikke tilhænger af. Jeg mener, at en god APV vejledning er et bedre værktøj.

Var det svært at komme i gang med Grafisk BAR APV?

Det tog lidt tid lære værktøjet at kende. Brugermanualen kunne godt have været lidt mere fyldestgørende, men selve værktøjet med at lægge arbejdsplads-vurdering ind, lave handlingsplan, følge op på det, synes jeg er nemt.



Arbejdsmiljøleder Georg Juelsgaard,
Schur Pack Denmark
Foto: Schur Pack Denmark

Hvem i virksomheden bruger værktøjet?

Indtil videre er det kun mig, der arbejder med det, men tanken er på sigt, at APV skal bredes ud i organisationen, så opfølgning på APV bliver lagt mere ud til arbejdsmiljørepræsentanterne. I dag er arbejdet med APV et samarbejde mellem jeg og arbejdsmiljørepræsentanterne.

Kan medarbejderne følge med i APV-arbejdet?

Ja. Jeg har valgt at offentliggøre APV'en, så den er synlig for alle medarbejdere. Synligheden gør, at der er aktion på APV'en, og at vi flytter noget. Det er jo vigtigt, at medarbejderne kan se deadlines for de områder, der skal handles på, så de ser, at vi hele tiden arbejder på at forbedre vores arbejdsmiljø. ☺



Grafisk BAR APV

Grafisk BARs værktøj er målrettet den grafiske branche og en hjælp til APV-processen.

Med værktøjet kan man:

- Kortlægge arbejdsmiljøforhold.
- Redigere og prioritere arbejdsmiljøforhold.
- Udarbejde handlingsplaner.

Se værktøjet på <http://apv.grafiskbar.dk/default.aspx>

Find brugermanualen Grafisk BAR APV – Trin for trin på <http://www.grafiskbar.dk/publikationer/apv/>

Bliv bruger af Grafisk BAR APV – Kontakt Tine Vorting på tine@grafiskbar.dk

Loven om APV

Alle virksomheder med ansatte skal udarbejde en skriftlig arbejdspladsvurdering (APV). Arbejdspladsvurderingen skal udarbejdes af arbejdsgiveren og arbejdsmiljøorganisationen eller de ansatte i fællesskab. APV'en skal revideres, hvis der sker ændringer i arbejdet eller i arbejdsprocesser og arbejdsmetoder, der har betydning for arbejdsmiljøet, fx hvis I får nye maskiner.

APV'en skal dog mindst revideres hvert tredje år.

Læs meget mere om APV på Arbejdstilsynets hjemmeside om APV <http://at.dk/Arbejdspladsvurdering.aspx>

SENFØLGER FRA TOLUEN

En nylig dansk/svensk undersøgelse viser, at tolv skandinaviske trykkeriarbejdere, der indtil for tyve år siden arbejdede med opløsningsmidlet Toluen, idag har problemer med indlæring, verbal hukommelse, nedsat evne til at koncentrere sig over længere tid og større tendens til depression sammenlignet med en gruppe af personer, der ikke har været udsat for Toluen. I 1985 blev de 12 personer første gang undersøgt af forskerne. Undersøgelse er publiceret i det ansete tidsskrift Neurotoxicology and Teratology. Selvom der kun er tale om en lille gruppe mennesker, er resultatet interessant, fordi det viser, hvor vigtigt det er, at man altid erstatter problematiske stoffer med mindre farlige stoffer, hvor det er muligt.

Uønsket stof

Toluen står i dag på Miljøstyrelsens liste over uønskede stoffer og må ikke markedsføres som et stof eller i blandinger i klæbestoffer eller sprøjtemalinger til privat brug. Det må dog godt bruges industrielt.

Læs om REACH på Miljøstyrelsens hjemmeside

http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Kemikalier/reach/

ARBEJDSPLADS- BRUGSANVISNING PÅ PLAKATEN

Medarbejderne hos Stibo Graphic er ikke i tvivl om, hvilke forholdsregler de skal tage, når de arbejder med kemikalier.

Af Tine Vorting

Kemikalieplakaten har hængt ude i produktionen i en del år, men den benyttes stadig flittigt, fortæller Per Kaae Hansen, som arbejder som ekstern miljøkoordinator hos Stibo Graphic. Han står bag trykkeriets kemikaliestyling og plakaten, der beskriver de produkter, medarbejder arbejder med til dagligt, kemikaliernes anvendelse, faremærkning, mal-kode, og hvilke forholdsregler, der skal tages. Sammen med sikkerhedsdatabladene fungerer kemikalieplakaten som en arbejdspladsbrugsanvisning.

”Det vil nok være løgn at sige, at medarbejderne bruger den dagligt, men den giver et godt og hurtigt overblik, når der er behov for at vide mere om kemikalierne. For nye medarbejdere er den nem og let tilgængelig. Det er jo bare et blik på plakaten, og så er man klar over, om der skal benyttes handsker eller ej,” forklarer Per Kaae Hansen.

Arbejds miljørepræsentant Jan Schou Jensen er enig. Plakaten er et hit, fordi den er nem og overskuelig.

”Medarbejderne går nemmere hen og kigger på plakaten end slår op i den tykke, grønne mappe, der beskriver alle stoffer og materialer.”

Plakaten kan ikke stå alene. Stibo har også udarbejdet en udførlig mappe med beskrivelse af alle de stoffer og materialer, de arbejder med.

”Og får en medarbejder noget kemikalie i øjet, så skal den grønne mappe med under armen til skadestuen. For ellers aner de ikke, hvad det er, de har fået i, og hvordan det skal behandles,” siger Jan Schou Jensen. ∴

Kemikaliestyling skaber tryghed

Trykkeriet Stibo Graphic i Horsens har i mange år arbejdet systematisk med kemikaliestyling og med at udskifte problematiske stoffer med mindre farlige kemikalier med en lavere mal-kode. En kemikalieplakat giver medarbejdere et hurtigt og enkelt overblik over de kemikalier, de arbejder med, og hvilke forholdsregler de skal tage. Det samme gør de forskelligt farvede låg på emballagerne. Farverne fortæller, hvilke kemikalier emballagerne indeholder. Indsætser, der er med til at gøre medarbejderne trygge i deres arbejde med kemikalier.

Arbejdspladsbrugsanvisninger for kemiske produkter ved maskine 6

CU Date: 20.09.10
Version: 11
Dok. ansvarig: PKHA

Anvendelse	Produktnavn	Faremærkning	MAL-kode	Værnemidler og tekniske foranstaltninger
Afkalkning af valser	Valserens H 4670 / Feboclean EK		00-4 / 0-3	Brug de blå handsker
Afkalkning af valser	Varn Take It Off		1-1	Brug de blå handsker
Anti-skum	Anti-skum 290001 (Entschäumer)		1-1	Brug de blå handsker
Automatisk gummidugsvask	Printcom wash 406X		0-1	Brug de blå handsker Ved ophold mellem trykværkerne under afvaskning
Automatisk valsevask	Printcom wash 802X		1-1	Brug de blå handsker Ved ophold mellem trykværkerne under afvaskning
Farvetilsætning	Farveserie Modulux Mag. Roll-O-Set-Druckpaste, Solid-Verdunnungs-Fimis		0-1	Brug de blå handsker
Farvetilsætning	Printagel H 3716		00-3	Brug de blå handsker
Farvetilsætning	Trykolie		00-1	Brug de blå handsker
Fugtevandstilsætning	Printcom fount H 512B		1-3	Brug de blå handsker
Gummiering af keramikvalser	Agum O		00-1	Brug de blå handsker
Gummiering af plader	Unifin		0-5	Brug de blå handsker
Lim	Gludan 1066		-	Brug de blå handsker
Limning af bændler	Fixol		3-6	Brug de blå handsker
Manuel afvaskning	Printcom wash 406X / Litho Wash 16		0-1	Brug de blå handsker
Manuel afvasker	Eggo Green Clean		3-3	Brug de røde handsker Brug åndedrætsværn
Oprfrisning af farver	Roll-O-Set-Farbauffrischer		0-1	Brug de blå handsker
Oprensning af gummiwalser	Walzenshampoo 2010 (VP 187)		0-3	Brug de blå handsker
Oprensning af keramikvalser	Hydrocer Clean S		00-4	Brug de blå handsker
Oprens af keramikvalser og pladerens	Fortakleen RC95		0-3	Brug de blå handsker Under produktion anvendes også briller
Pladerens	Normakleen - RC 910 Antura CTP Plate Cleaner		-	Brug de blå handsker
Polermiddel til duktor	Helioprint K4550		00-1	Brug de blå handsker
Rengøring	Speedball 2000		-	Brug de blå handsker
Silikonopåførelse	BRB Sempure 45		-	Brug de blå handsker
Softner	Planatol FSK 53		-	Brug de blå handsker
Sprayflasker	Interflon Fin Degreaser EM 30+		-	Brug de blå handsker
	UNICAN C-9 Power Booster		-	Brug de blå handsker
	Tec 200T Rustløsende smørelolie		-	Brug de blå handsker
	UniCan U-10 Rem & Beltpleje		-	Brug de blå handsker
Trykfarve	Trykfarver fra Sun Chemical Inks		0-3	Brug de blå handsker
Valsebeskyttelsesolie	Valseolie		00-1	Brug de blå handsker

Førstehjælp

Indånding:	Bring personen i frisk luft. Søg evt. læge. Svære tilfælde: Om fornødent gives kunstigt åndedræt. Bevidstløse lejes i aflåst sideleje og holdes varme. Tilkald ambulance.
Huden:	Fjern straks forurenet tøj og vask med rigelige mængder vand og sæbe. Ved gener kontaktes læge.
Øjne:	Fjern evt. kontaktlinser, spil øjet godt op og skyl med vand i minimum 15 min. Søg læge og fortsæt skyllingen indtil læge har overtaget behandlingen.
Indtagelse:	Skyl munden grundigt og drik rigelige mængder vand. Bevidstløse må ikke få væske. I tilfælde af opkastning holdes hovedet lavt, så der ikke kommer maveindhold i lungerne. Tilkald evt. ambulance.
Forbrænding:	Skyl med vand indtil smerterne er ophørt. Fjern under skylling tøj, som ikke er fastbrændt. Hvis lægebehandling er nødvendig, fortsættes skylling indtil en læge har overtaget behandlingen.
Førstehjælpkasse:	Førstehjælpkassen er placeret i nødsabet.
Øjenskyllflaske:	Øjenskyllflasker er placeret ved håndvaskene og i nødsabet. Desuden er der øjenskyllflasker i farverummet ved døren til Hal 2.
Ved uheld kontakt:	112 ved alvorlige uheld. Ved mindre alvorlige uheld søg skadestue eller læge (vagtlæge 75 72 27 27). Medbring altid sikkerhedsdatablad.

Følg instruks for personueheld

Brandbekæmpelse

Slukningsmidler:	Pulverslukker eller kulsyreslukker. Emballager, der udsættes for varme, nedkøles med vand og fjernes fra brandstedet, hvis det kan ske uden risiko. Brandmandskab skal bære røgdykkerudstyr.
Placering:	Der er anbragt kulsyreslukkere bag støjvæggen på maskine 6. Kulsyreslukker er desuden placeret ved kemirummet. I Farverummet er der placeret 2 pulverslukkere.

Følg instruks for brand

Udslip

Følg instruks for kemiuheld

Andre oplysninger

Opbevaring:	Produktet opbevares i original emballage ved trykmaskinen og på lageret.
Håndtering:	Vask hænder før pauser, rygning, toiletbesøg og efter endt arbejde.
Værnemidler:	Opbevares i X-rummet.
Intern transport:	Kemikalier transporteres i tætlukkede beholdere.
Affaldshåndtering:	Affald sorteres i henhold til de opsatte skilte. Kemikalieaffald afleveres til lageret.
Instruktion:	Håndtering af produkterne kræver, at du har fået instruktion i arbejdets udførelse og er fortrolig med indholdet i sikkerhedsdatabladene som opbevares i mappen i nødsabet.
Sikkerhedsudvalget:	Arbejdspladsbrugsanvisningerne er godkendt af sikkerhedsrepræsentant Jan Schou Jensen 20.09.10.



Hos Jørn Thomsen/Elbo udskiftede man et farligt afvaskemiddel og løste problemet med udsugning
Foto: Jørn Thomsen/Elbo

NYT AFVASKEMIDDEL **LØSTE PROBLEMET MED UDSUGNING**

Trykkeriet Jørn Thomsen/Elbo skiftede det farlige afvaskningsmiddel ud med en mere miljøvenlig væske og undgik en dyr investering i nyt udsugningsanlæg.

Substitution handler også om vaner

De sidste mange år har myndighederne været opmærksomme på farlige stoffer og lovgivet om, at substitution af problematiske stoffer og materialer altid skal foretages, hvis det er muligt. Substitution handler dog i høj grad også om at ændre vaner og om at se muligheder i at bruge andre stoffer og materialer, end dem man normalt bruger.

Husk arbejdsmiljøet når I køber ny maskine

”Det kan være ret afgørende for både arbejdsmiljøet og økonomien, at virksomhederne har afklaret før køb, at maskiner overholder dansk arbejdsmiljølovgivning. Virksomhederne skal sikre, at leverandøren har forpligtet sig til at overholde de specielle arbejdsmiljøregler, der er i dansk lovgivning.” Carsten Bøg, afdelingschef, Grafisk Arbejdsgiverforening.

Find hjælp i Grafisk BARs indkøbsvejledning ”Husk arbejdsmiljøet når I køber ny maskine”
Download vejledningen på www.grafiskbar.dk/publikationer/indkoepsvejledning/

Af Tine Vorting

Et besøg fra Arbejdstilsynet og et efterfølgende påbud, fordi tilsynet vurderede, at udsugningsanlægget sad for højt, fik Jørn Thomsen/Elbo til at skifte et problematisk afvaskemiddel ud med en miljøvenlig væske. Det lyder enkelt, men var en omstændelig affære, der dog har gjort det mere trygt at gå på arbejde.

”Vi har udsugningsanlæg over vores trykmaskiner. Arbejdstilsynet mente dog ikke på grund af anlæggets placering over den ene af vore trykmaskiner, at der var tilstrækkelig udsugning. Jeg fik besked på, vi skulle bruge ekstern rådgivning og fik ingeniører fra Rambo ll til at se på problematikken. Jeg kontaktede også Grafisk Arbejdsgiverforening. De foreslog, at vi i stedet for at finde frem til, hvordan vi kunne kapsle maskinen ind, så udsugningen fungerede, skulle lave noget substitution på den væske, vi brugte,” fortæller fabrikschef Finn Madsen, som også foretrak, at man skiftede til et mere miljøvenligt kemikalie.

Forbi maskinleverandøren

Jørn Thomsen/Elbo tog derfor kontakt til maskinproducenten Heidelberg og anbefalede nogle væsker, de kunne

bruge til deres trykmaskiner. Først da godkendelsen fra maskinleverandøren var hjemme, kunne de udskifte afvaskemidlet.

”Hvis vi begynder at bruge andet afvaskervæske, end Heidelberg anbefaler, og der efterfølgende sker skade i rørsystemerne, så er det mit ansvar, hvis ikke jeg har tjekket væsken med maskinleverandøren. Selvom det er miljøvenlige væsker, er det ikke givet, at de bare kan erstatte de anbefalede væsker,” forklarer fabrikschefen og fortsætter:

”Jo mere miljøvenlige væskerne er, desto mere skal man være opmærksom på, at det ikke påvirker rørsystemerne og gummivalser. Der er mange ting, der skal tages hensyn til. Efter 25 års arbejde med blandt andet Heidelberg maskiner har jeg erfaret, at man ikke skal vove sig ud på noget, uden at have et stempel på, det er i orden at bruge nye væsker. Jeg skal ikke stå med en trykmaskine, hvor alle rør er gennemtæret, fordi der bruges forkerte væsker.”

Mere betryggende

Efter lang tids tovtrækkeri fik trykkeriet stempel på, at det var ok at bruge

det nye afvaskemiddel med mal-koden 0-01. Substitutionen betød, at trykkeriet undgik at investere i et nyt og dyrt udsugningsanlæg. I stedet skulle medarbejderne nu sætte sig ind i den nye måde at afvaske maskinen på. Men glæden ved at arbejde med mere miljøvenlige stoffer opvejede langt mere den tid, de skulle bruge på at vaske fx valserne.

”Det er mere betryggende at arbejde med noget, der er miljøvenligt. Det tog lidt tid at vænne sig til den nye måde at gøre det på, men nu er det blevet en vane. Det kræver mere aftørring, når det fordamper, og så skal maskinen gøres rent en gang om ugen på en anden måde, end tidligere, og det tager lidt længere tid. Men det vil vi meget hellere end at arbejde med noget, der er giftigt,” siger trykker og arbejdsmiljørepræsentant Thomas Jeberg.

Læs mere om substitution i Magasinet Grafisk BAR nr. 11/08. Find det på www.grafiskbar.dk under Magasin i menuen. :::



UV-lys er en form for elektromagnetisk stråling, der har en bølgelængde mellem 100 og 400 nanometer. Den mest almindelige form for UV-lys er UV-A, som har en bølgelængde mellem 315 og 400 nanometer. UV-B har en bølgelængde mellem 280 og 315 nanometer, og UV-C har en bølgelængde mellem 100 og 280 nanometer. UV-lys bruges til mange forskellige formål, heriblandt til at kurere trykfarver og lakker, til at sterilisere medicinsk udstyr og til at behandle vand og luft.

UV-lys

UV-lys er en form for elektromagnetisk stråling, der har en bølgelængde mellem 100 og 400 nanometer. Den mest almindelige form for UV-lys er UV-A, som har en bølgelængde mellem 315 og 400 nanometer. UV-B har en bølgelængde mellem 280 og 315 nanometer, og UV-C har en bølgelængde mellem 100 og 280 nanometer. UV-lys bruges til mange forskellige formål, heriblandt til at kurere trykfarver og lakker, til at sterilisere medicinsk udstyr og til at behandle vand og luft.

Checkliste

Checklisten er opdelt i tre dele: 1. Forberedelse af trykfarver og lakker, 2. Trykprocessen, og 3. Efterbehandling af trykfarver og lakker. Hver del indeholder en række spørgsmål, der skal besvares med ja eller nej.

Spørgsmål	Ja	Nej
1.1. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret på den rette måde?		
1.2. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette temperatur?		
1.3. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette fugtighed?		
1.4. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette belysning?		
1.5. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette ventilation?		
1.6. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette tryk?		
1.7. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.8. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.9. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.10. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.11. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.12. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.13. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.14. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.15. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.16. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.17. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.18. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.19. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		
1.20. Er trykfarverne og lakkerne opbevaret i den rette trykluft?		



Beskyttelsehandsker

Arbejde med UV-farver og -lakker kræver brug af handsker. Find mere viden på www.grafiskbar.dk/magasin/nr-1509 i artiklen Husk de rigtige handsker eller Grafisk BARs online publikation På med vanten. Find den på <http://www.grafiskbar.dk/publikationer/online-publikationer/>

Læs også om MAL-koder i Grafisk BARs publikation MAL-koder. Find den på <http://www.grafiskbar.dk/publikationer/kemi/>



NY VEJLEDNING

OM UV-FARVER OG -LAKKER

Grafisk BAR har netop udgivet en UV-vejledning, der er opdateret i forhold til lovgivning og nye farvetyper. Den kan også bruges til AMU-kurset i UV-farver og -lakker.

Af Jesper Norup Søbye

Alle der arbejder med UV-farver og -lakker, skal kende til de nye forholdsregler og måder at beskytte sig på. Derfor har Grafisk BAR udgivet en ny og opdateret UV-vejledning, målrettet medarbejdere, der dagligt arbejder med UV-farver og -lakker. Vejledningen kan også anvendes af ledelse og andre på arbejdspladsen dels til at få viden om produkterne, dels til at instruere i, hvordan man håndterer farverne sikkert og forsvarligt. Den er også velegnet som supplement til undervisningsmaterialet på det kursus i UV-farver og -lakker, som Grafisk BAR har fået udbudt i AMU.

”Det er vigtigt, at man kender til risikoen ved arbejdet med UV-farver, og at de kan fremkalde allergi og eksem, når de kommer i kontakt med huden. Derfor er det afgørende, at man har styr på eksempelvis arbejdsrutiner, brug af værnemidler og affaldshåndteringen i omgangen med UV-farverne. Man skal

ikke blot bruge handsker og benytte udsugning, men også læse på de produkter man arbejder med. Netop her er sket lovgivningsmæssige ændringer omkring faresymboler og øvrige angivelser. Det er også vigtigt, at uuhærdede UV-farver og -lakker ikke spredes på virksomheden og udsætter andre for risiko og udvikling af allergi,” forklarer Anette Møller, miljøkonsulent i Grafisk Arbejdsgiverforening.

Nye forholdsregler

Illustrationerne i vejledningen viser tydeligt de situationer, man skal være opmærksom på, når man arbejder med UV-farver. Denne genkendelighed i forhold til hverdagens omgang med UV-farverne appellerer ifølge Anette Møller også til en højere prioritering af arbejdsmiljøet.

”I forhold til allergener anbefaler vi med vejledningen at tage ens forholdsregler

uanset, hvilken UV-farve, man arbejder med. For man kan ikke umiddelbart se forskel på, hvor stærkt allergifremkaldende de enkelte farver er. Heller ikke alle personer reagerer ens, så man kan ikke forudsige, hvem der har størst risiko for at udvikle en allergisk reaktion,” udtaler Anette Møller.

Siden udgivelsen af den gamle UV-pjece i 2001 er der sket en del med produkterne på området, blandt andet er der kommet nye farvetyper til - hybridfarver. De er sammensat af både traditionelle offsetfarver og UV-farver. Hybridfarverne er også allergifremkaldende og bør derfor omgås præcis som UV-farver og -lakker. ∴

Find vejledningen på <http://www.grafiskbar.dk/publikationer/kemi/>

PRESSEMEDDELELSE

22. MARTS 2011

POLITISK AFTALE

OM STRATEGI FOR
ARBEJDSMILJØINDSATSEN
FREM TIL 2020

Aftale på plads

Efter flere måneders forhandlinger er partierne nu nået frem til en politisk enighed om 2020-planen. Læs pressemeddelelsen, der er udsendt fra Beskæftigelsesministeriet 22. marts 2011. Læs også kommentar fra arbejdsmiljøchef Michael Bøgelund Andersen, Danske Mediers Arbejdsgiverforening og Synspunkt på side 22 af arbejdsmiljøkonsulent Palle Larsen, 3F.



Beskæftigelsesminister Inger Støjberg præsenterede forslag til 2020 planen på Arbejdsmiljøkonferencen november 2010 (Arkivfoto) Foto: Arbejdsmiljørådgiverne

Regeringen (V og K), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre har i dag indgået aftale om en ambitiøs strategi for arbejdsmiljøindsatsen frem til 2020. Strategien indeholder en række mål og prioriteringer for arbejdsmiljøindsatsen, som understøttes af 19 konkrete initiativer. De væsentligste initiativer er risikobaseret tilsyn i to spor, dialog med virksomhederne, bagatelgrænser og differentierede bøder.

Beskæftigelsesminister Inger Støjberg glæder sig over, at arbejdsmiljøindsatsen nu målrettes virksomheder, som har størst problemer med arbejdsmiljøet:

- Vi griber nu indsatsen an på en mere målrettet måde for at få mere arbejdsmiljø for pengene. Et godt arbejdsmiljø

kan føre til at færre forlader arbejdsmarkedet før tid og kan på den måde være med til at sikre den vækst, der er en forudsætning for varig velfærd, siger Inger Støjberg.

Arbejdsmiljøordfører

Peter Juel Jensen, Venstre:

- Jeg er tilfreds med, at vi med aftalen nu indfører et risikobaseret tilsyn, som betyder, at de virksomheder, der har de største problemer med arbejdsmiljøet, får flere besøg af Arbejdstilsynet, mens virksomheder, der ikke har de store arbejdsmiljøproblemer ikke så ofte får tilsynsbesøg. Det er den mest fornuftige måde, at bruge midlerne på, og et udtryk for almindelig sund fornuft, siger Peter Juel Jensen.

Arbejdsmarkedsordfører

Helle Sjelle, Konservative:

- Virksomhederne skal i højere grad mødes med dialog af de tilsynsførende fra Arbejdstilsynet, så virksomhederne oplever Arbejdstilsynet som en positiv medspiller. Den viden Arbejdstilsynet har skal i endnu højere grad komme virksomhederne til gode gennem en positiv og konstruktiv dialog, siger Helle Sjelle.

Arbejdsmarkedsordfører

Torben Hansen, Socialdemokraterne:

- Jeg er glad for aftalen, som sætter rammerne for arbejdsmiljøindsatsen i de kommende ti år. Med aftalen sikrer vi blandt andet, at alle virksomheder med to eller flere årsværk får besøg ...

inden 2019, og cirka halvdelen af de helt små virksomheder får også besøg inden 2019. Samtidig får vi øget fokus på de virksomheder, der har problemer med arbejdsmiljøet, siger Torben Hansen.

Arbejdsmarkedsordfører

Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti:

- Arbejdstilsynet skal ikke give påbud for arbejdsmiljøproblemer, som er bagateller: Fx ledninger under et skrivebord. Det er vigtigt, at virksomhederne har forståelse og respekt for Arbejdstilsynet. Og det får de nemmere, hvis Arbejdstilsynet ikke bruger tiden på bagateller, men koncentrerer sig om de væsentlige arbejdsmiljøproblemer, siger Bent Bøgsted.

Arbejdsmarkedsordfører

Morten Østergaard, Radikale Venstre:

- Det er vigtigt, at vi prioriterer psykisk arbejdsmiljø højt – fx stress, vold og mobning. Derfor er jeg også meget tilfreds med, at der i det nye risikobaserede tilsyn lægges særlig vægt på netop psykisk arbejdsmiljø, siger Morten Østergaard.

Partierne bag aftalen har fastsat ambitiøse mål for de tre væsentligste arbejdsmiljøproblemer på arbejdsmarkedet. I 2020 skal der være:

- 25 procent færre alvorlige arbejdsulykker
- 20 procent færre psykisk overbelastede
- 20 procent færre med overbelastninger af muskel og skelet – fx af ryggen.

Kilde: Beskæftigelsesministeriet



Foto: Thomas Busk

Kommentar fra afdelingschef Michael Bøgelund Andersen, Danske Mediers Arbejdsgiverforening:

”Der er fornuft i princippet om det risikobaserede tilsyn, i det omfang det kommer til at afspejle en rimelig prioritering i Arbejdstilsynets indsats. Det, der skal ske nu, er, at forliget udmøntes til praksis ved en nærmere regelfastsættelse. Jeg håber, at de nye regler om risikobaseret tilsyn bliver klare og enkle, så virksomhederne får en reel mulighed for at vurdere, om de fx har forhold, der ligger indenfor et særligt risikofelt og dermed i særlig grad vil have tilsynets bevågenhed.

Det er også væsentligt og fornuftigt, at man nu kommer til at operere med et bagatelbegreb, således at en løs ledning ikke i sig selv skal give anledning til påbud.

Overordnet kan jeg godt være lidt bekymret for, at Arbejdstilsynets rolle efter forliget kan blive, at tilsynet indtager en position som det primære omdrejningspunkt for arbejdsmiljøindsatsen. Den væsentligste indsats

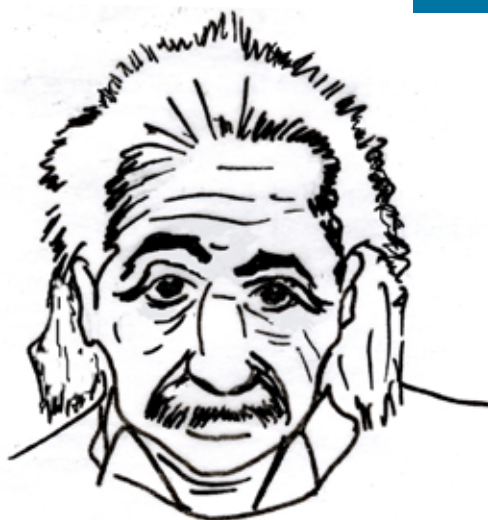
mener jeg, skal ske virksomheden og i virksomhedens arbejdsmiljøorganisation.

Det er også på virksomhederne, at der skal ske en indsats for at skabe vækst og velstand i samfundet. Her er det væsentligt, at de nye regler som nu skal fastsættes i udmøntning af forliget, ikke går imod en vækstdagsorden, men tværtimod at arbejdsmiljøet integreres med vores arbejde for at skabe vækst og velstand.

Det indgår i forliget, at der skal indføres differentierede bøder afhængig af virksomhedens størrelse, således at større virksomheder kan tildeles større bøder ens små virksomheder. Der findes imidlertid ikke dokumentation for, at yderligere skærpelse af bødeniveauet vil have en positiv, forebyggende effekt for arbejdsmiljøet. Samlet mener jeg ikke, at differentierede bøder har en positiv effekt på en konstruktiv arbejdsmiljøindsats. Dertil kommer, at differentierede bøder principielt afviger fra dansk rets norm om ens straf for ens overtrædelser.”

TEST DIN VIDEN OM REACH

Test dig selv – eller en kollega i din eller jeres viden om REACH



1. HVAD STÅR REACH FOR?

- a) Risiko for farlige kemikalier
- b) Registrering, vurdering og godkendelse af kemikalier
- c) Rene kemikalier

2. HVORNÅR TRÅDTE REACH FORORDNINGEN I KRAFT?

- a) 1. juni 2009
- b) 1. juni 2008
- c) 1. juni 2007

3. HVEM ER OMFATTET AF REACH?

- a) Alle der benytter eller producerer kemikalier – virksomheder og borgere
- b) Kun borgere, der benytter kemikalier privat
- c) Virksomheder, importører, distributører, producenter, rengøringspersonale mm. der benytter, distribuerer eller producerer kemikalier

4. HVEM ER DOWNSTREAM-BRUGERE?

- a) Borgere, der bruger kemikalier
- b) Producenter, der producerer kemikalier
- c) Virksomheder, der bruger kemikalier

5. HVAD SKETE DER I REACH 1. DECEMBER 2010?

- a) Deadline for registrering af stoffer i fase 1
- b) Start på registrering i fase 1
- c) Datoen blev udsat

6. HVILKE DATOER ER FREMTIDIGE DEADLINES FOR REGISTRERINGER?

- a. 1. juni 2014 og 1. juni 2020
- b. 1. juni 2013 og 1. juni 2018
- c. 1. juni 2011 og 1. juni 2015

7. HVAD ER DET ARBEJDSMILJØMÆSSIGE FORMÅL MED REACH?

- a) Det stresser mindre
- b) Det bliver nemmere at arbejde sikkert og forsvarligt med stofferne
- c) Det hjælper på indeklimaet

8. HVOR MANGE STOFFER ER PÅ LISTEN OVER FARLIGE STOFFER OG HVOR MANGE ER ENDNU IKKE REGISTRERET?

- a) 8.000 og 100.000
- b) 800 og 10.000
- c) 80 og 1.000

9. MÅ MAN MARKEDSFØRE ET STOF, HVIS IKKE MAN KENDER DETS INDVIRKNING PÅ SUNDHED OG MILJØ?

- a) Ja
- b) Det kommer an på markedsføringen
- c) Nej

10. HVOR FINDER MAN EN OVERSIGT OVER REACH?

- a) På www.forebyggelsesfonden.dk
- b) På www.at.dk
- c) På www.grafiskbar.dk

Svarene står nederst på siden.

RESULTAT:

40-50 point:

Tillykke! Du kender REACH rigtigt godt.

20-35 point:

Ikke så dårligt endda. Men der er plads til at kende det bedre. Læs artiklerne om REACH i dette nummer eller klik dig ind på www.at.dk under Tema/ REACH.

0-15 point:

Hovsa, du må hellere læse om REACH på www.at.dk under Tema/REACH

KLIP FRA GRAFISKBAR.DK



Ny undersøgelse om fastholdelse af sygemeldte medarbejdere

Hvis man skal fastholde sygemeldte medarbejdere og mindske sygefraværet, er det nødvendigt at sætte tidligt ind samt at opbygge et tæt samarbejde med de praktiserende læger og jobcentre. Det viser en undersøgelse fra Lederne, om lederens rolle i arbejdet med sygefravær.

Læs mere www.vfa.dk under Nyheder, eller læs hele undersøgelsen her.

(<http://www.arbejdsmiljoviden.dk/Aktuelt/Nyheder/2011/02/21022011-Tidlig-indsats-skal-fastholde-sygemeldte-medarbejdere>)

Danmark i førertrøjen når det gælder psykisk nedslidte

Danmark har en trist rekord i antallet af psykisk nedslidte i forhold til øvrige europæiske lande, viser en rapport fra OECD. Danmark er kun sammenlignet med lande, der har ordninger som fx førtidspensionering på grund af psykisk nedslidning. Rapporten viser også, at når fire danskere i 1995 gik på førtidspension, var det den ene af dem, hvor årsagen var psykisk nedslidning. I 2007 var der hver anden. Palle Ørbæk, direktør i Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, opfordrer blandt andet til, at man tager resultaterne alvorligt, men samtidig overvejer, hvad den viser. For når det gælder internationale sammenligninger, er det ikke altid tydeligt, hvad der sammelignes. Læs mere på www.vfa.dk under Nyheder.

Medarbejderne træner mere på jobbet, når de trives

Har virksomheden et godt arbejdsmiljø, er medarbejderne mere fysisk aktive med styrketræning og elastiktræning på jobbet. Det viser en undersøgelse foretaget på 132 kontoransatte, hovedsageligt kvinder, som gennem det meste af deres arbejdsliv har arbejdet med computer og døjet med smerter i nakke og skuldre. Undersøgelsen viser, at der hvor det psykosociale arbejdsmiljø (indflydelse på arbejde, arbejdstempo, arbejdsområde og forhold til kolleger) er godt, træner de mere. Læs mere på www.arbejdsmiljoforskning.dk

Færre smerter i nakke og skuldre med to minutters daglig elastiktræning

En undersøgelse fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø viser, at blot to minutters daglig træning med elastikker, kan reducere smerter i nakke og skuldre. Bag undersøgelsen står seniorforsker Lars L. Andersen.

Læs eventuelt artiklen "Træn med elastik og undgå øm nakke" i Magasinet Grafisk BAR nr. 19/10, hvor øvelserne også er illustreret og lige til at tage ud af magasinet. Find det på www.grafiskbar.dk/magasin/nr-1910/

Arbejdsmiljoviden.dk i ny udgave

Nu er det nemmere at få et overblik over arbejdsmiljøområdet. Videncenter for Arbejdsmiljø har relanceret portalen arbejdsmiljoviden.dk i en mere overskuelig og brugervenlig side. Formålet med relanceringen har været, at portalen skal give overblik, viden og værktøjer til arbejdsmiljørepræsentanter, ledere, medarbejdere og andre med interesse for arbejdsmiljø.

Se www.vfa.dk under Nyheder.

Find inspiration i Forebyggelsesfondens database

Forebyggelsesfonden har lanceret en ny projektdatabase, der viser gode eksempler på forebyggende arbejde på andre arbejdspladser. Man kan søge efter forskellige kriterier, så det er muligt at finde de projekter, der bedst passer til arbejdspladsens behov.

Find projektdatabasen her <http://forebyggelsesfonden.dk/databaseaabening.html>

Ny guide til storrumskontor

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø og COWI har netop udgivet pjecen Storrumsguide, som er resultat af et tre årigt forskningsprojekt, hvor man har undersøgt, hvordan man udnytter storrumskontorernes muligheder bedst muligt, samtidigt med at man forebygger generende støj.

Download pjecen på Videncenter for Arbejdsmiljø's hjemmeside www.arbejdsmiljoviden.dk/Aktuelt/Nyheder/2011/03/24032011-guide-til-storrumskontorer

8.000 virksomheder modtager spørgeskemaer om arbejdsmiljøindsatsen

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø sender i nær fremtid spørgeskemaer ud til 8.000 tilfældigt udvalgte virksomheder, både store og små, og fordelt på forskellige brancher. Formålet er at indsamle ny viden om arbejdsmiljøindsatsen i Danmark og opnå dybere indsigt i, hvor virksomheder, arbejdsmiljørådgivere, arbejdsmarkedets parter og myndigheder kan forbedre indsatsen yderligere.

Spørgeskemaerne udsendes som email til både en medarbejder- og en ledelsesrepræsentant. Deltagelsen er frivilligt, og alle oplysninger behandles fortroligt. Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø spørger blandt andet til, hvordan virksomheden arbejder med at forbedre arbejdsmiljøet, og om indsatsen virker. Læs mere på www.arbejdsmiljoforskning.dk under Nyheder.

Forskning i hvad der virker på arbejdsmiljøet

Professor Peter Hasle fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø skal forske i virkemidler i arbejdsmiljøet. "Pisken er de love, regler og tilsyn, som arbejdspladserne er underlagt. Guleroden er de incitamenter, som får virksomheden til at fremme arbejdsmiljøet, fx smileyordningen eller direkte tilskud. Viden om arbejdsmiljø formidles gennem uddannelser, kampagner og medier. Det er typisk de tre slags virkemidler, som vi arbejder med i dag, og som systematisk skal integreres i tværgående indsatser for at kunne forbedre de komplekse arbejdsmiljøforhold, som findes på arbejdspladserne i dag. Og så skal vi kunne dokumentere, at virkemidlerne virker. Det kræver et nyt syn på tingene og en ny forskningspraksis," konkluderede Peter Hasle ved sin tiltrædelsestale.

Kilde: Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø's hjemmeside www.arbejdsmiljoforskning.dk